

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ ТА ФІНАНСІВ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ІСТОРІЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	В9 Історія та археологія

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою УСМФ
Голова Вченої ради

проф. _____ **В. ЧЕНЦОВ**
(протокол № __ від __.__.2026)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01.09.202

Ректор _____ **Д. БОЧАРОВ**
(наказ № __ від __.__.2026)

**Дніпро
2026**

ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма підготовки «Історія суспільних відносин» (далі – ОПП) є нормативним документом, в якому визначається сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності для підготовки професіоналів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» за спеціальністю В9 «Історія та археологія».

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 29.04.2020 р.

Метою освітньо-професійної програми є підготовка конкурентноспроможного фахівця з історії суспільних відносин, який володіє компетентностями та здатностями, що ґрунтуються на сучасних фахових знаннях, аналітичних здібностях та набутих в процесі навчання навичках, здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми з інтерпретації історичних та суспільних процесів та явищ.

Розробники освітньо-професійної програми:

1. Морозов Олег Вікторович, доктор історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії та теорії держави і права;
2. Запорожченко Ю.В., доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії та теорії держави і права, гарант освітньої програми;
3. Макушев П.В., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри історії та теорії держави і права.
4. Врадій Єгор Андрійович, кандидат історичних наук, заступник директора з наукової роботи Музею «Пам'ять єврейського народу та Голокост в Україні» (м. Дніпр).
5. Дегтярьов Єгор Олексійович, здобувач II курсу, група ІСТ23-1.
6. Боровенська Діана Олександрівна, здобувач I курсу, група ІСТ24-1.

Рецензенти:

1. Михайлюк Олександр Володимирович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності Українського державного університету науки і технологій (м. Дніпр);
2. Радченко Ірина Геннадіївна, кандидат історичних наук, директор Музею «Пам'ять єврейського народу та Голокост в Україні» (м. Дніпр);
3. Постолов Михайло Юрійович, директор Державного архіву Дніпропетровської області;

1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.1 Загальні параметри

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Університет митної справи та фінансів Навчально-науковий інститут права та міжнародно-правових відносин Кафедра історії та теорії держави і права
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня кваліфікація	Бакалавр історії та археології
Професійна (і) кваліфікація (ї)	Не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – В9 Історія та археологія Освітня програма – Історія суспільних відносин
Тип диплома; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання програми	Диплом бакалавра, одиничний; 240 кредитів ЄКТС.
Форма навчання	Очна (денна)
Термін навчання	3 роки 10 міс.
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	- Повна загальна середня освіта; - Освітній ступінь «фаховий молодший бакалавр»; - Освітній ступінь «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»);
Мова(и) викладання	Українська
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Термін подачі програми на акредитацію 2029 рік

1.2 Предметна область

Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В9 Історія та археологія
Об'єкт вивчення	Минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах.
Цілі навчання	Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології.
Теоретичний зміст предметної області	Становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їх сегментів, історичних та суспільних явищ, персоналій, сукупності

	матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді.
Методи, методики та технології	Загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу подій, структур, процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних, правових джерел, археологічних культур, інформаційно-комунікаційні технології.
Інструменти та обладнання	Програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації.
Орієнтація освітньої програми	Програма має академічну орієнтацію і спрямована на засвоєння студентами здобутків світової та вітчизняної історичної науки в контексті суспільних відносин, сучасних методів видобування нового знання та засобів формування історичної культури суспільства.
Основний фокус освітньої програми	Загальна освіта за спеціальністю Історія та археологія. Ключові слова: історія, цивілізації, методи історичного пізнання, археологія, політика історичної пам'яті, суспільні відносини, історія права, антропологія.
Особливості освітньої програми	Особливістю та унікальністю програми є поглиблене вивчення історії державних та суспільних інституцій, взаємовідносин людини з правовою реальністю в історичному процесі; суспільні процеси як важливий фактор цивілізаційного розвитку. Програма: включає проходження виробничої та переддипломної практик тривалістю 6 тижнів у спеціалізованих установах; залучення студентів до реалізації науково-дослідних проєктів; до проведення навчальних занять залучаються іноземні історики-дослідники, фахівці-практики з археології, музейної справи, психології, педагогіки, права тощо.
1.3 Викладання та навчання	
Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. Стиль навчання – активний. Студент має можливість обирати предмети та організовувати час. Заняття у формі лекцій, семінарів, самостійної роботи з використанням цифрових технологій, студентських наукових гуртків, підручників, посібників та конспектів, консультації викладачів. Теоретичні знання підкріплюються практиками різних видів.	
1.4 Оцінювання	
Письмові екзамени, заліки, диференційовані заліки, поточне оцінювання, захист курсових робіт, звітів з практики, захист кваліфікаційної роботи.	

1.5 Академічна мобільність

Положення про академічну мобільність Університету митної справи та фінансів.

1.6 Академічні права випускників

Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти.

1.7 Працевлаштування випускників

Випускники можуть працювати на первинних посадах, які визначені Національним класифікатором України: Класифікатор професій ДК 003:2010 (зі змінами):

може працювати:

2443.2 – історик, експерт (політика, суспільні відносини);

2431.2 – науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство);

2442.1 – антрополог,

2442.2 – археограф, археолог, етнолог, палеограф;

232 – Викладач закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчитель закладів загальної середньої освіти

2359.2 – інші професіонали в галузі освіти та навчання;

2431 – професіонали в галузі архівної справи, зберігання музейних та бібліотечних фондів.

2433.1 – Наукові співробітники (інформаційна аналітика).

2 ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВІДПОВІДНОГО СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми «Історія суспільних відносин» підготовки здобувачів ступеню бакалавра зі спеціальності В9 Історія та археологія галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки:

- на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС – 4 роки;
- на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), обсягом не більше ніж 120 кредитів ЄКТС;
- на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.

Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим стандартом вищої освіти.

Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством

Розподіл змісту освітньо-професійної програми та відповідного обсягу кредитів за циклами підготовки наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Цикли підготовки	Кількість кредитів ЄКТС
Цикл загальної підготовки	
Обов'язкові дисципліни	34
Вибіркові дисципліни	9
Цикл професійної підготовки	
Обов'язкові дисципліни	123,5
Вибіркові дисципліни	54
Практична підготовка	
Навчальна практика	3
Виробнича практика	3
Переддипломна практика	6
Атестація здобувачів вищої освіти	
Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	7,5
ВСЬОГО	240

3 ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології, суспільних відносин в процесі науково-дослідної та педагогічної діяльності, здійснювати аналіз історичних та правових явищ і подій, що передбачає застосування методології історичної та юридичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	Компетентності, визначені стандартом вищої освіти: ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 10. Здатність працювати в команді. ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові,	Компетентності, визначені стандартом вищої освіти: СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. СК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.

предметні) компетентності (СК/ФК)	СК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи. СК 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). СК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних. СК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини. СК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією. СК 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність. СК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами. Компетентності, визначені закладом вищої освіти: СК 13. Розуміння впливу суспільних відносин на цивілізаційні процеси в історії людства. СК 14. Здатність до розуміння актуальних проблем антропології та їх роль у розвитку суспільних та державних інституцій. СК 15. Здатність здійснювати історико-правовий аналіз суспільних явищ на основі правових норм.
---	--

	СК 16. Знати і володіти методами викладання історії у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.
--	--

4 НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (РН)	<i>Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти:</i> РН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему. РН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності. РН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел. РН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. РН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами. РН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії. РН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах. РН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки. РН 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України. РН 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності. РН 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов. РН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і
--	--

	національно-культурних організацій і спільнот. РН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей. РН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології. Результати навчання, визначені закладом вищої освіти: РН15. Знати та розуміти історичну еволюцію міжнародних стандартів прав людини. РН16. Знати та розуміти історію становлення та основи права Європейського Союзу. РН17. Знати принципи та механізми міжнародних відносин, їх історичний розвиток. РН18. Знати основні етапи формування української правової культури та цивілізаційного впливу європейської правової традиції на їх формування. РН19. Демонструвати необхідні розуміння генезису та змісту основних державних інститутів і норм фундаментальних галузей права.
--	--

5 РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Кадрове забезпечення	Університет забезпечений науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками, необхідними для реалізації освітньої програми та передбачених нею освітніх компонентів. Склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, становить не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють в УМСФ за основним місцем роботи. До реалізації освітньо-професійної програми долучаються науково-педагогічні працівники, які мають: • не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності;
-----------------------------	---

	• обсяг підвищення кваліфікації за останні п'ять років не менше ніж шість кредитів ЄКТС. Кожний освітній компонент освітньої програми забезпечений науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації. До освітньої діяльності можуть залучатись фахівці-практики з досвідом практичної, управлінської, дослідницької, інноваційної роботи за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Для отримання здобувачами якісної освіти в Університеті наявна потужна матеріально-технічна база та соціально-побутова інфраструктура. Забезпеченість навчальними приміщеннями, місцями у гуртожитках, комп'ютерними робочими місцями з сучасним програмним забезпеченням та доступом до мережі Інтернет, мультимедійним обладнанням відповідає чинним вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформацію про освітні програми, освітню, наукову, міжнародну, виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо містить офіційний вебсайт Університету: http://umsf.dp.ua/. Університет забезпечує здобувачам вищої освіти постійний необмежений доступ до мережі Інтернет. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньої програми розміщені на сторінці кафедри: https://lnk.ua/q46KXw0eJ В Університеті сформовано бібліотеку з найсучаснішим фондом навчальної та наукової літератури, яка наразі має унікальне зібрання наукової та навчально-методичної літератури, яке постійно оновлюється. У рамках формування та забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності в освітньому процесі та науково-дослідній діяльності в Університеті застосовується «Система виявлення збігів/ідентичності/схожості Strikeplagiarism».

6 ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

6.1 Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	
Обов'язкові компоненти ОПП				
<i>Цикл загальної підготовки</i>				
ОКЗ 1	Формування світогляду:	4	залік	1
	<i>Історія української державності</i>	1		1
	<i>Філософія</i>	2		1
	<i>Прикладна культурологія</i>	1		1
ОКЗ 2	Ділова українська мова	3	екзамен	2
ОКЗ 3	Менеджмент	3	залік	4
ОКЗ 4	Історія економічних вчень	3	залік	3
ОКЗ 5	Сучасні інформаційні технології	3	залік	2
ОКЗ 6	Фізичне виховання (спецпідготовка)	3	залік	1,2
ОКЗ 7	Історія торгівлі	6	Залік, залік	7,8
ОКЗ 8	Педагогіка	3	залік	5
ОКЗ 9	Іноземна мова	3	екзамен	5
ОКЗ10	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3	залік	8
Всього		34		
<i>Цикл професійної підготовки</i>				
ОКП1	Історія первісного суспільства	6	екзамен	1
ОКП2	Історія Стародавнього світу	11	Екзамен	1,2
ОКП3	Історія Середніх віків	6	екзамен	3
ОКП4	Історія доколоніальних цивілізацій Африки та Америки	5	екзамен	2
ОКП5	Історія Нового часу	10	Екзамен	5,6
ОКП6	Історія Новітнього часу	7,5	екзамен	7,8
ОКП7	Археологія	6	екзамен	2
ОКП8	Антропологія	5	екзамен	1
ОКП9	Історіографія	8	екзамен	6,7
ОКП10	Джерелознавство	6	екзамен	4
ОКП11	Спеціальні історичні дисципліни	8	екзамен	5,6
ОКП12	Історія України	10	Екзамен	3,4
ОКП13	Методологія історичного дослідження	3	екзамен	7
ОКП14	Історія міжнародних відносин: антропологічний вимір	3	залік	5
ОКП15	Теорія держави і права	4	екзамен	1
ОКП16	Музеєзнавство	3	залік	3
ОКП17	Вступ до спеціальності	4	залік	1
ОКП18	Історія політико-правової думки	4	екзамен	3
ОКП19	Порівняльне конституційне та муніципальне право	3	екзамен	7
ОКП20	Архівознавство	3	залік	2
ОКП21	Методика викладання історії	3	залік	5
ОКП22	Історичне краєзнавство	3	залік	2

ОКП23	Курсова робота з історії України	1	залік	4
ОКП24	Курсова робота з історії Нового часу	1	залік	6
Всього		123,5		
Практична підготовка				
ОКП25	Навчальна (ознайомча практика)	3	залік	4
ОКП26	Виробнича практика	3	залік	6
ОКП27	Переддипломна практика	6	залік	8
Атестація здобувачів вищої освіти				
ОКП28	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	7,5	захист кваліфікаційної роботи	8
Всього		19,5		
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180		
Вибіркові компоненти ОПП				
Цикл загальної підготовки*				
ВК31	Вибіркова компонента 1			
	Теоретична підготовка БЗВП	3	залік	3
	Міжнародне гуманітарне право	3	залік	3
	Основи медичних знань	3	залік	3
	Цивільний захист та безпека життєдіяльності	3	залік	3
ВК32	Вибіркова компонента 2	3	залік	5
ВК33	Вибіркова компонента 3	3	залік	7
Всього		9		
Цикл професійної підготовки**				
ВКП1	Вибіркова компонента 1	6	залік	3
ВКП2	Вибіркова компонента 2	6	залік	4
ВКП3	Вибіркова компонента 3	6	залік	4
ВКП4	Вибіркова компонента 4	6	залік	5
ВКП5	Вибіркова компонента 5	6	залік	6
ВКП6	Вибіркова компонента 6	6	залік	6
ВКП7	Вибіркова компонента 7	6	залік	7
ВКП8	Вибіркова компонента 8	6	залік	8
ВКП9	Вибіркова компонента 9	6	залік	8
Всього		54		
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180		
Загальний обсяг вибіркових компонент		63		
Загальний обсяг освітньої програми		240		

Матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми наведено у додатку 1, а матрицю забезпечення програмних результатів навчання компонентами освітньої програми наведено у додатку 2.

**6.2 Структурно-логічна схема послідовності вивчення освітніх компонент
ОП «Історія суспільних відносин» для набору 2026 р.**

I курс		II курс		III курс		IV курс	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
ОК31 Формування світогляду	ОК32 Ділова українська мова	ОК34 Історія економічних вчень	ОК33 Менедж мент	ОК38 Іноземна мова		ОК37 Історія торгівлі	ОК39 Іноземна мова (за проф. спрямува ням)
	ОК35 Сучасні інформаційні технології			ОК38 Педагогіка			
ОК36 Фізичне виховання (спеціалізована)				ОК3 10 Іноземна мова			
ОКП1 Історія первісного суспільства	ОКП7 Археологія	ОКП13 Методологія історичного дослідження	ОКП10 Джерелознав ство	ОКП11 Спеціальні історичні дисципліни			
ОКП8 Антропологія	ОКП16 Музеєзнавство			ОКП21 Методика викладання історії	ОКП9 Історіографія		
ОКП17 Вступ до спеціальності							
ОКП2 Історія Стародавнього світу		ОКП3 Історія Середніх віків		ОКП5 Історія Нового часу		ОКП6 Історія Новітнього часу	
ОКП22 Історичне красознавство	ОКП4 Історія доколоніальни х цивілізацій Африки та Америци	ОКП12 Історія України			ОКП18 Історія політико-п равової думки	ОКП14 Історія міжнародн их відносин: антрополог ічний вимір	
ОКП15 Теорія держави і права		ОКП20 Архівознав-ст во	ОКП23 Курсова робота		ОКП24 Курсова робота	ОКП19 Порівняль не конституці йне та муніципаль не право	
			ОКП25 Навчальна (ознайомча) практика		ОКП26 Виробнича практика		ОКП27 Передди пломна практик а
							ОКП28 Захист кваліфік аційної роботи
Дисципліни циклу загальної підготовки		Дисципліни циклу професійної підготовки		Курсові роботи		Практика	Атестація

7. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у відкритій формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми історії та антропології права, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або в репозитарії закладу вищої освіти.

8 ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/2019/10/04/rekomendatsii-nakaz-1254-01102019.pdf>.
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: <http://www.dk003.com/>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#>.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#>.
7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 01.10.2019 р. № 1254. URL: http://edu-mns.org.ua/img/news/8635/NakMON_1254_19.pdf.
8. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України № 686 від 15.05.2024 р. URL: <https://drive.google.com/file/d/1dXX678Ay8bkcUJ4K6H-0xJyjJjbsIacP/view>
9. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН України від 29.04.2020 № 575. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-na-uki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
10. Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти. Затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.01.2022 № 26. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2022/Standarty.Vyshchoyi.Osvity/Nakaz-26-13.01.22.pdf>.

Корисні посилання

1. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації URL: <https://erasmusplus.org.ua/news/rozroblennya-osvitnih-program-metodychni-rekomendacziyi-materialy-dlya-komand-proektiv-tempus/>
2. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: ТОВ «ІЦС», 2015. 32 с.// URL: https://ihed.org.ua/wpcontent/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.

3. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) // URL : <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>;
<https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
4. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL : https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2018/08/Appendix%20III_QF.docx
5. International Standard Classification of Education ISCED 2011. UNESCO Institute for Statistics, 2012. 84 p. // URL : <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
6. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): Manual to accompany the International Standard Classification of Education 2011. UNESCO Institute for Statistics P.O., 2014. 20 p. // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-fielddescriptions-2015-en.pdf>
7. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu>

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Компоненти освітньої програми	Компетентності																											
	Загальні компетентності											Спеціальні (фахові) компетентності																
	З К 1	З К 2	З К 3	З К 4	З К 5	З К 6	З К 7	З К 8	З К 9	ЗК 10	ЗК 11	СК 1	С К 2	СК 3	С К 4	С К 5	С К 6	С К 7	С К 8	С К 9	С К 1 0	С К 11	С К 1 2	С К 1 3	С К 1 4	С К 1 5	С К 1 6	
ОКЗ 1	+	+	+	+			+					+							+	+								
ОКЗ 2		+		+															+	+								
ОКЗ 3			+				+	+		+									+		+						+	
ОКЗ 4		+	+					+				+							+								+	
ОКЗ 5			+			+		+							+		+											
ОКЗ 6.1	+							+		+												+						
ОКЗ 6.2		+								+																		
ОКЗ 6.3		+					+	+		+												+						
ОКЗ6.4	+		+			+		+			+	+		+					+						+			
ОКЗ 7		+	+			+	+					+					+		+		+						+	
ОКЗ 8	+							+	+	+				+		+												+
ОКЗ 9					+	+		+											+									
ОКП 1			+			+		+				+				+	+					+	+					+
ОКП 2			+				+	+									+			+								+
ОКП 3		+	+			+		+				+	+		+			+		+								
ОКП 4						+	+								+	+	+				+							
ОКП 5		+				+		+				+	+					+	+									
ОКП 6	+		+				+					+		+			+			+						+		
ОКП 7						+	+	+		+						+		+				+	+					
ОКП 8		+	+											+					+							+		

ОКП 9			+			+	+	+					+		+				+								
ОКП 10		+				+		+							+	+	+			+	+						
ОКП 11						+		+							+			+	+		+						
ОКП 12	+	+	+	+									+	+	+				+								
ОКП 13			+			+	+		+						+	+			+	+	+						+
ОКП 14	+					+		+					+						+						+		+
ОКП 15	+	+	+									+									+				+	+	+
ОКП 16		+				+		+		+					+				+						+		
ОКП 17		+					+	+	+	+	+				+					+	+	+			+		
ОКП 18	+	+	+					+					+		+			+		+	+					+	
ОКП 19	+					+		+				+			+					+						+	+
ОКП 20		+	+			+							+							+		+				+	
ОКП 21			+			+		+					+		+	+	+			+							+
ОКП 22		+					+	+							+			+	+							+	
ОКП 23			+			+	+					+	+			+		+			+					+	
ОКП 24		+				+		+				+		+		+				+		+					
ОКП 25				+				+	+																		+
ОКП 26						+		+						+				+		+	+	+				+	
ОКП 27			+	+					+			+			+	+				+							

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) компонентами освітньої програми

Компоненти освітньої програми	Програмні результати навчання																		
	РН 1	РН 2	РН 3	РН 4	РН 5	РН 6	РН 7	РН 8	РН 9	РН 10	РН 11	РН 12	РН 13	РН 14	РН 15	РН 16	РН 17	РН 18	РН 19
ОКЗ 1	+					+					+		+						
ОКЗ 2					+					+		+		+					
ОКЗ 3								+	+										
ОКЗ 4						+		+											
ОКЗ 5								+		+									
ОКЗ 6.1											+								
ОКЗ 6.2												+							
ОКЗ 6.3												+							
ОКЗ 6.4		+				+							+		+	+	+		
ОКЗ 7																			
ОКЗ 8										+				+					
ОКЗ 9					+							+							
ОКП 1	+	+		+		+				+			+	+					
ОКП 2	+				+		+		+				+						
ОКП 3			+	+		+					+								
ОКП 4	+				+		+						+						
ОКП 5			+			+					+								
ОКП 6		+		+		+							+						
ОКП 7			+		+			+	+					+					
ОКП 8						+					+		+						
ОКП 9			+	+			+												
ОКП 10		+	+		+									+					

ОКП 11				+					+	+	+								
ОКП 12	+	+								+	+		+	+					
ОКП 13			+	+	+	+		+		+				+					
ОКП 14		+									+				+	+	+	+	
ОКП 15								+										+	+
ОКП 16					+				+	+			+						
ОКП 17		+		+				+			+			+					
ОКП 18						+					+					+		+	
ОКП 19		+											+		+	+	+		
ОКП 20		+									+							+	+
ОКП 21		+		+						+				+					
ОКП 22	+		+		+				+			+							
ОКП 23		+		+		+	+	+			+							+	
ОКП 24			+		+								+				+		
ОКП 25				+						+				+					
ОКП 26			+			+		+	+										
ОКП 27		+		+			+												

Завідувач кафедри історії та теорії держави і права

О.В. Морозов

Гарант освітньої програми «Історія суспільних відносин»

О.В. Морозов